

Asbjørn Gjellerud
Haugbruvegen 12
3620 FLESBERG

Saksbehandler, innvalgstelefon

Tonje Katrine Vaage, 32266629

Tillatelse til bruk av snøscooter for frakt av materialer og forsyninger i Langåsen naturreservat

Asbjørn Gjellerud får tillatelse til å bruke snøscooter for frakt av materialer og forsyninger i forbindelse med leiekjøring langs eksisterende skiløypetrasé og merket sti i Langåsen naturreservat ut vintersesongen 2025. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er stilt vilkår til vedtaket.

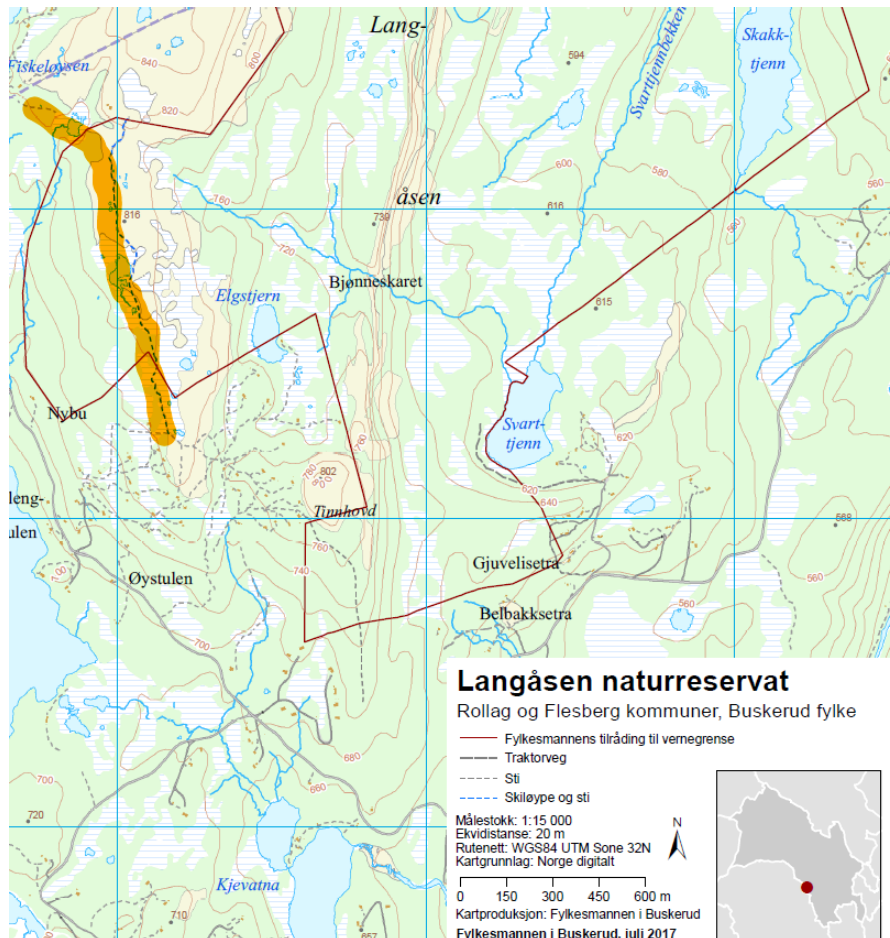
Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 20.12.2021. Det er søkt om ny tillatelse til bruk av snøscooter i Langåsen naturreservat i Flesberg kommune.

I vedtak av 31.10.2018 ga tidligere Fylkesmannen i Buskerud tillatelse til bruk av snøscooter gjennom Langåsen naturreservat i forbindelse med frakt av byggematerialer og forsyninger til hytter og støler. Tillatelsen gjaldt for fire år, og gikk ut 31.12.2021. Det søkes nå om en fornyelse av denne tillatelsen for fire nye år.

Motorferdselen skal skje langs samme trasé som tidligere år, som vist i figur 1. Formålet er fortsatt å frakte forsyninger samt bygningsmaterialer til hytter og støler. Ingen av hyttene ligger innenfor verneområdet, men for at kjøringen skal skje rasjonelt/effektivt er søker nødt til å krysse en del av verneområdet langs merket sti og skiløype. Søker opplyser at han har gjennomført service og leietransport til hytter på Nordre Blefjell i over 40 år, og at han er den eneste som har snøscooterløype i begge kommuner dette gjelder (Rollag og Flesberg). Han har et samarbeid med grunneierne i de respektive hytteområdene om transportoppdrag.

Ifølge søker er det ikke et alternativ å benytte bilvei for transporten, da veien ikke er egnet for kjøring med snøscooter. Av hensyn til logistikk er det heller ikke noe alternativ å benytte seg av biltilhenger. Det søkes om fortsatt inntil 20 turer t/r hver vintersesong i fire år fremover. Innsendte kjøreskjema viser at søker hovedsakelig har benyttet seg av antall turer gitt i tidligere tillatelse.

Figur 1: Kartutsnitt som omtrentlig viser kjøretraséen markert i oransje. Eksisterende skiløype trasé er markert med blå stiptet linje. Verneområdegrensen er markert med rød heltrukket linje.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Langåsen naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Langåsen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 15.12.2017. Formålet med verneområdet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur ved at det i stor grad består av gammel skog med forekomster av gammel naturskog og urskognære arealer, samt gammel granskog på god bonitet og sørvendte brattskrenter med edelløvskog og rik sørbergflora. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

I henhold til verneforskriften § 5 bokstav a er motorisert ferdsel til lands og til vanns i reservatet forbudt, og all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Verneforskriften inneholder ikke en spesifisert unntaksbestemmelse for motorferdsel i forbindelse med frakt av materialer til hytter. I slike tilfeller kan Statsforvalteren vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger, jf. nml. § 8. Langåsen-området ligger på nordøst-siden av Blefjell i kommunene Flesberg og Rollag. Området er velavgrenset, og er spesielt viktig ved at det har nesten utelukkende eldre og gammel skog, herunder forekomster av gammel naturskog og urskogsnaere parti. I Artskart fra Artsdatabanken er det ikke registrert truede eller sårbare arter i nærheten av traseen som vil bli påvirket nevneverdig av motorferdsel på snødekt mark. Det er heller ikke registrert viktige naturtyper i nærheten av traseen. Øst for skiløypetraséen er det registrert hekkende rovfugl på reir. Etter vår vurdering er det tilstrekkelig avstand mellom traséen for motorferdselen og rovfuglregistreringene til at disse ikke vil bli påvirket i nevneverdig grad. Videre vil motorferdselen være begrenset i omfang, og foregå langs en trasé hvor det allerede skjer motorferdsel i forbindelse med preparering av skiløype.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen, jf. nml. § 10. Dette innebærer at virkningene av motorferdsel på snødekt mark skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Undersøkelser av tilgjengelig kart viser at det er få stier/merkede løyper i reservatet, med unntak av skiløype markert i vernekart samt et fåtall stier/traktorveier helt sørvest i reservatet. Sør og vest for verneområdet er det noen hyttefelt. Motorferdselen skal hovedsakelig skje langs eksisterende skiløypetrasé, som er kjørt opp som skiløype og brukt til leiekjøring i over 40 år før Langåsen naturreservat ble vernet. I vedtak av 17.09.2021 ble det gitt en ny femårig tillatelse til Nordre Ble løypeforening til oppkjøring av skiløype med løypemaskin og snøscooter. Etter vår vurdering utgjør ikke leiekjøringen for frakt av materialer og forsyninger en ny belastning på verneverdiene i naturreservatet. En leiekjøringsordning kan også bidra til at antallet nødvendige turer med snøscooter totalt sett reduseres sammenlignet med andre alternativer. Vi vektlegger at kjøringen med snøscooter hovedsakelig skal skje langs allerede eksisterende trasé, og at kjøringen lengst nord langs den markerte traséen i vedlagt kart skal skje langs merket sti. Etter vår vurdering vil tiltaket ikke føre til en nevneverdig økning av den samlede belastningen på verneverdiene i naturreservatet.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk, jf. nml. § 12. Dette vil i utgangspunktet innebære minst mulig motorferdsel i reservatet. Motorferdsel på vinterføre etterlater lite spor sammenlignet med kjøring på barmark. Ved å følge etablert trasé vil en også unngå å belaste mer urørte områder. For å hindre kjøreskader og unngå uheldige forstyrrelser i hekke- og yngletiden til fugle- og dyrearter settes det vilkår om at det ikke skal kjøres senere enn 30. april hver sesong. Vi vil også sette vilkår om maksimum antall turer hver sesong. Så lenge vilkårene etterfølges vil tiltaket etter vår vurdering kunne gjennomføres i samsvar med prinsippet i nml. § 12.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet, jf. nml. § 9, tillegges derfor liten vekt i denne saken. Dersom det kjøres i områder med dårlig snødekke vil det kunne oppstå skade på naturverdiene, og det settes derfor vilkår om kjøring på snødekt mark. Vi legger følgelig liten vekt på prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11. Dersom kjøreskader skulle oppstå kan bestemmelsen likevel komme til anvendelse. Vi ber om at eventuelle kjøreskader rapporteres til Statsforvalteren og rettes opp omgående av tiltakshaver etter vår instruks.

Konklusjon

Søknaden gjelder et begrenset antall turer hver vinter på snødekt mark hovedsakelig langs etablert skiløypetrasé. Etter vår vurdering vil motorferdselen være en forbigående forstyrrelse som ikke vil øke belastningen vesentlig sammenlignet med dagens preparering og ferdsel i skiløypa. Videre vil kjøring på snødekt mark ha minimal påvirkning på vegetasjon og terreng. Så lenge tiltaket gjennomføres i tråd med vilkår stilt til tillatelsen vil tiltaket etter vår vurdering ikke være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilklårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er dermed oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir Asbjørn Gjellerud tillatelse til å bruke snøscooter for frakt av materialer og forsyninger i forbindelse med leiekjøring langs eksisterende skiløypetrasé og merket sti i Langåsen naturreservat frem til 30.04.2025. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Tillatelsen gjelder inntil 20 turer t/r hver vintersesong, og kun for kjøring langs trasé og med formål som beskrevet.
- Tillatelsen gjelder for fire år, frem til 30. april 2025.
- Tillatelsen gjelder for snøscooter med registreringsnummer PA 7591.
- Det skal kun kjøres på snødekt mark, og uansett ikke senere enn 30. april av hensyn til sårbar hekke- og yngletid for fugle- og dyrearter. Det skal ikke kjøres før det er frost i bakken og det må være tilstrekkelig med snødekke (minimum dybde 25-30 cm).
- Eventuelle kjøreskader skal rapporteres til Statsforvalteren i Oslo og Viken og rettes opp omgående etter vår instruks.
- Kjøreskjema skal fylles ut før tur og før retur, og skal innen 1. juni hvert år sendes til Statsforvalteren i Oslo og Viken: sfovpost@statsforvalteren.no
- Statsforvalteren kan til enhver tid trekke tilbake tillatelsen dersom vilkår i kjøretillatelsen ikke overholdes eller ved andre uforutsette forhold som gjør at forutsetningen for tillatelsen eller påvirkninger på verneverdiene endres.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Tonje Katrine Vaage
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Kjøreskjema for perioden 2022 - 2025 - Langåsen naturreservat - Asbjørn Gjellerud

Kopi til:
Flesberg kommune

Lampelandhagan 7 3623

LAMPELAND